

Poszukiwania złota

Zadanie 1. Dokonano złotego podziału pręta o długości 5 m. Wyznacz długość każdego z kawałków tak podzielonego pręta.

Rozwiązanie:

$$\frac{x}{y} = \frac{5}{x}$$

$$x^2 = 5y$$

|

$$x + y = 5$$

$$x + \frac{x^2}{5} = 5$$

$$x^2 + 5x - 25 = 0$$

$$\Delta = 25 + 100 = 125$$

$$\sqrt{\Delta} = 5\sqrt{5}$$

$$x_1 = \frac{-5\sqrt{5} - 5}{2} \approx -8,09$$

$$x_2 = \frac{5\sqrt{5} - 5}{2} \approx 3,09$$

Jeden kawałek ma 3,09 m, a drugi 1,91m.

Zadanie 2. Za pomocą jednego cięcia dokonano podziału złotego prostokąta na kwadrat i prostokąt. Wyznacz wymiary otrzymanego prostokąta wiedząc, że odcięty kwadrat ma pole 64 cm².

Rozwiązanie:

$$\frac{8+x}{8} = \frac{8}{x}$$

$$x^2 + 8x - 64 = 0$$

$$\Delta = 64 + 256 = 320$$

$$\sqrt{\Delta} = 8\sqrt{5}$$

$$x_1 = \frac{-8\sqrt{5} - 8}{2} \approx -12,9$$

$$x_2 = \frac{8\sqrt{5} - 8}{2} \approx 4,9$$

Prostokąt ma wymiary 8cm x 4,9 cm

Zadanie 3. Niech ϕ będzie złotą liczbą. Następujące wielkości: ϕ^{-1} ; ϕ^0 ; ϕ^1 ; ϕ^2 ; ϕ^3 ; ϕ^4 ; ϕ^5 przedstaw w postaci $a\phi + b$, gdzie a i b są liczbami rzeczywistymi. Jeśli wykonasz to zadanie poprawnie, to powinieneś dostrzec pewną zaskakującą prawidłowość. Stosując tę prawidłowość zapisz: ϕ^{10} i ϕ^{15} .

Rozwiązanie:

Przypominamy, że

$$\phi = \frac{\sqrt{5} + 1}{2}$$

$$\phi^{-1} = \frac{1}{\phi} = \frac{1}{\frac{\sqrt{5} + 1}{2}} = \frac{2}{\sqrt{5} + 1} = \frac{2 \cdot (\sqrt{5} - 1)}{(\sqrt{5} + 1)(\sqrt{5} - 1)} = \frac{2(\sqrt{5} - 1)}{5 - 1} = \frac{2(\sqrt{5} - 1)}{4} =$$

$$= \frac{\sqrt{5} - 1}{2} = \frac{\sqrt{5} + 1 - 2}{2} = \frac{\sqrt{5} + 1}{2} - 1 = \phi - 1$$

$$\phi^0 = 1$$

$$\phi^1 = \phi$$

$$\phi^2 = \left(\frac{\sqrt{5} + 1}{2}\right)^2 = \frac{5 + 2\sqrt{5} + 1}{4} = \frac{6 + 2\sqrt{5}}{4} = \frac{2(\sqrt{5} + 3)}{4} = \frac{\sqrt{5} + 3}{2} = \frac{\sqrt{5} + 1 + 2}{2} =$$

$$= \frac{\sqrt{5} + 1}{2} + 1 = \phi + 1$$

$$\phi^3 = \phi^2 \cdot \phi = (\phi + 1)\phi = \phi^2 + \phi = \phi + 1 + \phi = 2\phi + 1$$

$$\phi^4 = \phi^3 \cdot \phi = (2\phi + 1)\phi = 2\phi^2 + \phi = 2(\phi + 1) + \phi = 2\phi + 2 + \phi = 3\phi + 2$$

$$\phi^5 = \phi^4 \cdot \phi = (3\phi + 2)\phi = 3\phi^2 + 2\phi = 3(\phi + 1) + 2\phi = 3\phi + 3 + 2\phi = 5\phi + 3$$

Aby zauważyć interesującą nas prawidłowość zapiszmy wyprowadzone wzory inaczej:

$$\varphi^1 = \varphi = F_1\varphi$$

$$\varphi^2 = \varphi + 1 = F_2\varphi + F_1$$

$$\varphi^3 = 2\varphi + 1 = F_3\varphi + F_2$$

$$\varphi^4 = 3\varphi + 2 = F_4\varphi + F_3$$

$$\varphi^5 = 5\varphi + 3 = F_5\varphi + F_3$$

Gdzie F_n to kolejne wyrazy ciągu Fibonacciego. Można, więc wykazać, że

$$\varphi^n = F_n\varphi + F_{n-1}$$

Czyli

$$\varphi^{10} = 55\varphi + 34$$

$$\varphi^{15} = 610\varphi + 377$$